

DIVERSITY COMMUNICATIONS

การสื่อสารท่ามกลางความหลากหลายในองค์กร

ภายในองค์กรแต่ละแห่งประกอบด้วยผู้คน บุคลากร มากมายหลากหลาย ต่างคนต่างมี ประสบการณ์ ความรู้ ความถนัด ความรับผิดชอบ ตามตำแหน่งงาน ภารกิจล้วนแตกต่างกันไป การบริหารการสื่อสารท่ามกลางความหลากหลายในองค์กร การวางแผน เพื่อปรับใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ จัดวางระบบ ในอันที่จะบริหารคนในองค์กร เพื่อให้เกิดคุณภาพสูงสุด ลดความเสียหายอันเกิดจากความหลากหลาย

ข้อดีของความหลากหลายในองค์กร

ความหลากหลายในองค์กร ทำให้เกิดทั้งข้อดีเปรียบ และเสียเปรียบ ก็ว่าได้ เพราะจาก สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การแข่งขัน พฤติกรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ เทคโนโลยี การบริหารองค์กรในปัจจุบันต้องอาศัยหลายปัจจัย มาช่วยเสริมศักยภาพให้สมบูรณ์แบบมากที่สุด ปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ประสบผลสำเร็จ คือ การเตรียมความพร้อม ความสามารถในการปรับตัวให้ทันสภาพแวดล้อม ความสามารถในการนำความคิดสร้างสรรค์ที่มีความหลากหลายที่ตอบโจทย์ มาตอบสนอง ความต้องการขององค์กรและสังคมที่เกี่ยวข้อง

ความหลากหลายที่ทำให้ในองค์กรมีความแตกต่าง

การบริหารความหลากหลายนับเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายในการพัฒนาองค์กร ซึ่งแท้จริงแล้ว ความหลากหลายได้อยู่คู่กับความเป็นองค์กรมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สำหรับการสร้างปฏิสัมพันธ์ของบุคลากรภายในองค์กร ที่แตกต่างกัน จาก อายุ เพศ อัตลักษณ์ทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนา สถานภาพ การศึกษา รายได้ ความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ประสิทธิภาพ ภูมิหลัง มุมมอง ความคิด ความชอบ ความเชื่อ ความสนใจ ลักษณะส่วนตัว เป็นต้น

การสื่อสารท่ามกลางความหลากหลายในองค์กร

การสื่อสารท่ามกลางความหลากหลายในองค์กร (Diversity Communications) นับเป็นอีกกลยุทธ์สำคัญที่จะทำให้องค์กรขับเคลื่อนอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นได้ ในทุกสถานการณ์ สร้างโอกาสหรือเสียเปรียบในการแข่งขัน อันเป็นสิ่งที่ไม่ว่ามองข้ามได้ ด้วยการทำให้ความหลากหลายที่มีอยู่ เกิดเป็นความกลมกลืนกัน เพื่อแปลงความหลากหลายของบุคลากร ให้เป็นคุณค่าขององค์กรในเชิงนวัตกรรม อันประกอบด้วย

ความหลากหลายที่ทำให้ในองค์กร มีความแตกต่าง

- ✓ อายุ วัย ที่ต่างกัน
- ✓ ความแตกต่างทางเพศ
- ✓ สถาบันการศึกษา ‘สถาบันนิยม’
- ✓ ความเป็นภูมิภาคนิยม จังหวัดนิยม ‘พูดภาษาเดียวกัน คนบ้านเดียวกัน’
- ✓ ปัญหาการเมืองภายใน ลูกหม้อ คนเก่าคนแก่ แบ่งพรรคแบ่งพวก ตามผู้บริหาร ตามสายงาน ลักษณะของหน่วยงานที่พนักงานมีความขัดแย้ง แข่งขันกัน
- ✓ ต่างชาติ ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม
- ✓ ลักษณะของกลุ่มอาชีพ อดิศาสู เช่น แพทย์ วิศวกร นักวิชาการ
- ✓ รูปแบบการจ้างงานที่ต่างกัน แต่ทำงานในหน่วยเดียวกัน เช่น ข้าราชการ บุคลากร
- ✓ ลักษณะการทำงาน หรือฐานะตำแหน่ง รายได้ที่แตกต่างกัน เช่น เจ้าหน้าที่-อาจารย์
- ✓ โครงสร้างขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลง
- ✓ ความแตกต่างกันทางด้านฐานะ ตระกูล ค่านิยม สนิยม
- ✓ เชิงกายภาพ ของบุคลากร

◆ Communications Management

การบริหารการสื่อสาร กล่าวได้ว่าในความหลากหลายนั้น การสื่อสาร นอกจากจะมีความสำคัญที่สุดแล้ว การสื่อสารยังเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้องค์กรดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

เทคนิคการสื่อสาร และแก้ไขปัญหาความหลากหลายในองค์กร

- ✓ การสื่อสารอย่างมีส่วนร่วม
- ✓ การวิเคราะห์และสื่อสารสภาวะแวดล้อมองค์กร
- ✓ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
- ✓ การปรับปรุงสถานที่ทำงานหรือสำนักงาน ทำให้คนอยากมาทำงาน
- ✓ การฝึกอบรม เช่น ทักษะคติเชิงบวก การคิดเชิงรุก
- ✓ การปรับปรุงสภาพการจ้าง หรือ สิทธิประโยชน์ (คำนึงถึงหลัก WIN WIN)

หากองค์กรไม่วางรูปแบบการสื่อสารที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้เกิดอุปสรรค ปัญหา ส่งผลต่อการพัฒนาด้านอื่นๆ นำมาซึ่งความล้มเหลวขององค์กรในที่สุด

◆ Conflict Management

การบริหารความขัดแย้ง คือ กระบวนการแก้ไขความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน หรือข้อพิพาทที่ยังหาข้อยุติไม่ได้ เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ความขัดแย้งเกิดขึ้นได้ตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป และสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ การบริหารความขัดแย้งจึงเป็นการรับมือสถานการณ์ รูปแบบที่แตกต่างกันไป ซึ่งประเภทของความขัดแย้งได้คือ ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Intrapersonal Conflict), ความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict), ความขัดแย้งภายในกลุ่ม (Intragroup Conflict), ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (Intergroup Conflict) ความขัดแย้งภายในองค์กร (Intraorganizational Conflict) และความขัดแย้งระหว่างองค์กร (Interorganizational Conflict)

◆ Building Trust

การสร้าง ความเชื่อถือและความไว้วางใจ เป็นปัจจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกัน การที่บุคลากรมีความเชื่อถือต่อเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน ผู้นำ และองค์กร ว่าน่าเชื่อถือและมีความน่าไว้วางใจ ความไว้วางใจจะช่วยลดความไม่แน่นอน ลดความเสี่ยงและเพิ่มความระมัดระวังของกระบวนการความคิดในการตอบสนองเชิงลบ ให้กลายเป็นการผลักดันเชิงบวก จะนำมาซึ่งความไว้วางใจในองค์กร เพื่อผลของความสำเร็จในงานนั้นร่วมกัน

◆ Teamwork

การทำงานเป็นทีม การที่บุคลากรขององค์กรมีความร่วมแรงร่วมใจกัน ก่อให้เกิดพลังที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ดีกว่าการแยกกันทำแบบไม่มีทิศทางที่ชัดเจน การให้ความสำคัญกับการทำงานระบบทีม รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดแนวทางตลอดจนพัฒนาทักษะ

ดร.พจน์ ใจชาญสุขกิจ

ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์และสื่อสารองค์กร
"drphottjai@gmail.com"

นักสื่อสารเชิงกลยุทธ์แบบบูรณาการ ด้วยประสบการณ์กว่า 25 ปี ในด้านบริหารยุทธศาสตร์ สื่อสารการตลาดแบรนด์ ภาพลักษณ์ขององค์กรจนถึงระดับชาติ ผู้บรรยายในระดับปริญญาโท-เอก ให้กับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศมีผลงานวิชาการกว่า 300 ผลงานกับตำแหน่งที่หลากหลายทั้งด้านธุรกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการเป็นนายกสมาคมประชาสัมพันธ์ไทย

การทำงานเป็นทีมอย่างจริงจัง มีการกำหนดเป้าหมาย มีการวางแผนงานวางระบบการทำงานร่วมกันอย่างชัดเจน ทุกคนรู้หน้าที่ ผลักดันที่จะทำให้ภารกิจสำเร็จ มีการช่วยเหลือ ร่วมมือ ส่งเสริมกัน มีการประเมินผลหาแนวทางแก้ไขปัญหา ทุกคนทำเพื่อผลสำเร็จเดียวกันที่เป็นภาพรวมของทีม เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมายขององค์กร

◆ Dimensions of Learning Organization

สร้างมิติการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การเรียนรู้ในองค์กรเป็นปัจจัยที่สามารถพัฒนาศักยภาพในการทำงานของบุคลากรได้เป็นอย่างดี ด้วยการวางระบบ และสร้างบรรยากาศของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อาทิ การเปิดโอกาสให้บุคลากรได้หาทางเลือกในคำตอบของประเด็นปัญหาพบ หรือหาสิ่งที่ต้องการพัฒนาด้วยตนเอง การสร้างความชัดเจนให้บุคลากรรับทราบถึงบทบาทหน้าที่ในงานของตน มีการฝึกอบรมผ่านออนไลน์ และใช้ฐานข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานผ่านแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดการความรู้ มีตัวแทนขององค์กร หัวหน้างาน ให้ปรึกษาอย่างใกล้ชิด และแนวทางอื่นๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างจริงจัง

การนำเอากลยุทธ์การสื่อสารเพื่อจัดการต่อความหลากหลายของบุคลากรมาใช้ในการจัดการองค์กรนั้น เป็นการสร้างจุดแข็งขององค์กรจากความหลากหลาย ที่อาจก่อให้เกิดผลต่อความสำเร็จ หรือกลายเป็นอุปสรรคในการทำงานก็ได้ องค์กรจะต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการบุคลากรให้ไปขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ขององค์กรให้สำเร็จ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องจะต้องนำมาใช้ในการสร้างความผสมกลมกลืน แสวงหาจุดร่วม สงวนความแตกต่าง เพื่อ ยุติ ลด ป้องกัน หรือแก้ไข ปัญหาความแตกต่างที่หลากหลาย คือ หากละเลยไม่ดำเนินการใดๆ ย่อมจะก่อให้เกิดกลายเป็นปัญหา หรือส่งผลเสียหายได้ในที่สุด